

# ACTA DE RECONSTITUCIÓ DE L'ACADÈMIA DELS DESCONFIATS

Junts, el dia 3 de juny de 2025, a la Sala Dalmases de la Casa de l'Ardiaca, seu de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona:

El doctor misser Miquel Pérez Latre, major d'edat, amb document d'identitat número [REDACTED], de veïnatge civil català i de nacionalitat espanyola, amb residència a Sabadell [REDACTED].

El llicenciat mestre Joan Pons Alzina, major d'edat, amb document d'identitat número [REDACTED] de veïnatge civil balear i de nacionalitat espanyola, amb residència a Barcelona [REDACTED].

El doctor misser Eduard Puig Bordera, major d'edat, amb document d'identitat número [REDACTED], de veïnatge civil català i de nacionalitat espanyola, amb residència a Badalona [REDACTED].

El doctor misser Joaquim Verde i Llorente, major d'edat, amb document d'identitat número [REDACTED], de veïnatge civil català i de nacionalitat espanyola, amb residència a Blanes [REDACTED].

Acordem, ningú discrepant:

1. Reconstituir l'Acadèmia dels Desconfiats, associació fundada el 3 de juny de 1700, la qual porta sense reunir-se, que se'n tingui notícia, des de 1703.

2. Aprovar els nous Estatuts o Ordinacions, els quals deroguen parcialment i interpreten les Lleis o Constitucions de l'Acadèmia dels Desconfiats de 1702 o 1703.

3. Elegir la nova Junta d'Oficials amb la composició següent:

- Joan Pons Alzina, copresident o superintendent primer.
- Eduard Puig Bordera, copresident o superintendent segon.
- Joaquim Verde i Llorente, secretari o arxiver.

Els quals han decidit prestar el jurament o promesa contingut en els nous Estatuts o Ordinacions.

4. Aquesta entitat es reconstitueix sense patrimoni.

5. Elegir com a primer desconfiat d'honor, a títol pòstum, el doctor misser Josep Maria Salrach i Marés, catedràtic emèrit que fou d'Història Medieval de la Universitat Pompeu Fabra, després que, a instàncies del nou copresident o superintendent primer, el nou secretari o arxiver ha llegit la següent petició presentada per ell mateix:

“Molt il·lustre i, per discreta, desconfiada Acadèmia.

El doctor misser Josep Maria Salrach i Marés fou catedràtic emèrit d'Història Medieval de la Universitat Pompeu Fabra i un dels més grans medievalistes catalans. Llicenciat el 1968 en Filosofia i Lletres a la Universitat de Barcelona, el 1974 s'hi doctorà en Història Medieval

amb una innovadora tesi doctoral sobre els orígens del comtat de Besalú. Recerca que marcà pregonament la que ha realitzat posteriorment. Així, especialitzat en la història social i del poder a Catalunya durant l'alta edat mitjana, n'ha fet aportacions molt importants amb publicacions com les obres *El procés de formació nacional de Catalunya (segles VIII i IX)* (1978), *El procés de feudalització (segles III-XII)* (1987, segon volum d'una *Història de Catalunya* dirigida per Pierre Vilar), *La formación del campesinado en el Occidente antiguo y medieval* (1997) i *Justícia i poder a Catalunya abans de l'any mil* (2013). Precisament, sobre aquesta temàtica, ha dirigit des del 2018, amb el doctor Tomàs de Montagut, l'ambiciosa col·lecció diplomàtica *Justícia i resolució de conflictes a la Catalunya medieval*; el segon volum de la qual, dedicat al segle XII, s'ha presentat el gener del present any 2025 en el Parlament de Catalunya. Alhora estava dirigint el final de la *Catalunya carolíngia* de Ramon Abadal, la importantíssima col·lecció diplomàtica de més de 6.000 documents dels segles IX-X, no igualada per cap altre país europeu. Finalment, no podem pas oblidar el seu monogràfic *Història de la fam al món: passat i present* (2008), amb la qual excel·lí com a historiador que cercava les arrels històriques d'un dels problemes més importants de les societats humanes actuals. Un humanisme del qual hem pogut aprendre els que hem tingut la sort de gaudir les classes de *La fam en el món*, la seva assignatura en el mestratge en Història del Món a la Universitat Pompeu Fabra. En la qual, a més dels seus coneixements, hem pogut conèixer la bonhomia, senzillesa i humilitat d'un professor disposat sempre a donar un cop de mà als seus alumnes, als quals no només ha permès ser millors historiadors sinó també millors persones.

Per tot plegat, tot i que quan aquesta petició fou redactada tenia per objectiu poder-li transmetre el nostre escalf en els darrers moments de la seva vida, esdevinguda ja sa defunció, sóc de parer, desconfiats companys: que l'Acadèmia dels Desconfiats, tot just ara reconstituïda, elegeixi com el seu primer desconfiat d'honor, ara malhauradament, però, amb caràcter pòstum, misser Josep Maria Salrach i Marés; i que, en el cas de resultar favorable, la deliberació presa sigui participada a sos hereus.”

I haver-se resolt “Decretat en favor seu.”, per haver estat votada la susdita petició amb totes les faves blanques.

6. Elegir com a desconfiada d'honor l'organista madama Montserrat Torrent i Serra, després que, a instàncies del nou copresident o superintendent primer, el nou secretari o arxiver ha llegit la següent petició presentada per ell mateix:

“Molt il·lustre i, per discreta, desconfiada Acadèmia.

La doctora *honoris causa* madama Montserrat Torrent i Serra, amb 99 anys, és l'organista catalana més destacada del segle XX i inicis del XXI, i una de les més rellevants a nivell europeu i mundial. Començà a tocar el piano amb 5 anys i s'inicià en l'orgue el 1952, el que suposa una carrera de més de 70 anys com a organista, concertista i mestra d'organistes. Ha estat la introductora d'una nova forma d'entendre la interpretació de la música antiga, renovant durant els anys 60 un món de l'orgue que havia entrat en decadència en la postguerra. Montserrat Torrent va haver de nedar contracorrent no només per ser organista sinó també per ser dona. Però des de llavors fins ara les seves actuacions han estat i segueixen sent un referent del més alt nivell, tant pel seu rigor acadèmic com per la seva calidesa i musicalitat. Preocupada per les diferents tècniques històriques d'interpretació i per la difusió de la música espanyola antiga, ha tocat amb infinitat d'orgues i impartit molts cursos arreu d'Europa i del Món, tenint

multitud de deixebles arreu. A més a més, ha tingut un interès especial en la recuperació de l'orgue com a instrument musical popular. Així, el 1962 fundà l'associació Amics de l'Orgue amb l'objectiu de donar a conèixer la música pensada per a aquest instrument i de conservar els orgues històrics. No només açò, sinó que des de 1967 ha advocat per la construcció d'un a l'església barcelonina de Sant Felip Neri, aturat durant 50 anys i inaugurat parcialment el 2021. Un orgue que duu el nom de Montserrat Torrent i construït sota el seu assessorament musical pels orgueners Gabriel Blancafort i Georges Lhôte, de transmissió mecànica i sonoritat barroca. Finalment, cal destacar que ha rebut nombrosos premis, entre ells la Creu de Sant Jordi, el Premi Nacional de Música i un doctorat *honoris causa* per la Universitat Autònoma de Barcelona. Sense oblidar la seva llarga discografia des de 1965 fins enguany, 2025, en què encara té múltiples concerts dins i fora de la península. En definitiva, una de les carreres més longeves de Catalunya i d'Europa d'una dona amb 99 anys i una candidesa i humanitat excepcionals, que ens mostra que quan un es dedica de cor a la seva vocació no hi ha edat per jubilar-se.

Per tot plegat, atenent i considerant la seva llarga carrera professional en música antiga, especialment en la barroca, la de la nostra primera etapa, així com les barreres professionals i de gènere que ha trencat, sóc de parer, desconfiats companys: que l'Acadèmia dels Desconfiats elegeixi com la seva primera desconfiada d'honor en vida, i primera dona en formar-ne part, madama Montserrat Torrent i Serra; i que, en el cas de resultar favorable, la deliberació presa sigui participada a la Fundació Montserrat Torrent per tal que se l'hi transmeti.”

I haver-se resolt “Decretat en favor seu.”, per haver estat votada la susdita petició amb totes les faves blanques.

7. Nomenar representant o síndic de l'Acadèmia dels Desconfiats son secretari o arxiver, el doctor misser Joaquim Verde i Llorente, i signar la representació o sindicat per materialitzar el dit nomenament donant-li especials poders per: primer, tramitar, davant notari, una acta de notorietat que deixi constància de la reconstitució de l'Acadèmia dels Desconfiats; segon, si no fos possible l'anterior, tramitar, davant notari, una acta de manifestacions i/o de protocolització, per manifestar haver realitzat la dita reconstitució i/o protocolitzar els Estatuts o Ordinacions i l'acta de reconstitució de l'Acadèmia Desconfiada; i tercer, sol·licitar a l'excel·lentíssima senyora dona Mariana de Fontcuberta y Juncadella, sisena marquesa de Vilallonga, autorització per restablir el Palau Dalmases com a seu social de l'Acadèmia dels Desconfiats.

Doctor misser Miquel Pérez Latre

Llicenciat mestre Joan Pons Alzina

Doctor misser Eduard Puig Bordera

Doctor misser Joaquim Verde i Llorente

Nota (18 de juny de 2025): Els hereus de Josep Maria Salrach i Marés han rebutjat el seu nomenament com a desconfiat d'honor i, per tant, el seu nom no serà emprat més ni inclòs en el Llibre de l'Ànima de l'Acadèmia dels Desconfiats.